

VENDIM
Nr. 13, datë 24.4.2018

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 20.3.2018 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 5 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Odhise Andrea

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme e Republikës së Shqipërisë

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtuësëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimit nr. 8/25, datë 14.6.2017, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/1/“P” dhe 134/1/“I” të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; neni 71 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuësit, që kërko i pranimin e kërkesës, pretendimet e Prokurorisë së Përgjithshme, që kërko i rrëzimin e kërkesës, si dhe diskuto i çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuësi Odhise Andrea është akuzuar për kryerjen e veprës penale “Korrupsion pasiv i gjyqtarit, prokurorit dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë”, në bashkëpunim, parashikuar nga neni 319/ç e 25 të Kodit Penal (KP).

2. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 8/25, datë 14.6.2017, ka vendosur deklarin fajtör të kërkuësit për kryerjen e veprës penale “Korrupsion pasiv i gjyqtarit, prokurorit dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë”, e kryer në bashkëpunim, parashikuar nga neni 319/“ç” e 25 të Kodit Penal (KP) dhe dënimin e tij me një vit e 6 muaj burgim.

II

3. **Kërkuësi** është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për shfuqizimin e vendimit nr. 8/25, datë 14.6.2017 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, duke argumentuar si vijon:

3.1 Është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjör, pasi është shkelur parimi i prezumimit të pafajësisë. Fajësia e kërkuësit është bazuar vetëm në përgjime bisedash ndërmjet të pandehurve të tjerë në gjykim. Gjatë gjykimit është provuar se midis kërkuësit dhe të pandehurit tjetër P.D. është nënshkruar një akt noterial, në bazë të të cilit rezulton se ky i fundit i ka dhënë kërkuësit borxh shumë prej 50000 eurosh për arsye biznesi. Nga bisedat e përgjuara nuk mund të nxirret asnjë konkluzion se kërkuësi është përfshirë në veprimtari kriminale. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë me vendimin e tij nuk është bindës tej çdo dyshimi të arsyesëm se kërkuësi me veprimet e tij ka konsumuar elementët e veprës penale. Prokuroria vënie në përgjim të kërkuësit e ka bazuar vetëm në thëniet e OPGJ-së dhe gjykata nuk ka vlerësuar nivelin

e provave për bazueshmërinë e dyshimit.

3.2 Gjatë gjykimit është cenuar parimi i mbrojtjes, e barazisë së armëve dhe i kontradiktoritetit, si domosdoshmëri të një procesi të rregullt ligjor. Kolegji Penal ka mohuar me vendim të ndërmjetëm të drejtën e kërkuarit për të kundërshtuar përgjimet. Pyetja në cilësinë e dëshmitarit të oficerit referues të veprës penale është realizuar me kufizime ekstreme nga ana e gjykatës, pa lejuar ekzaminimin kryq e duke mbrojtur të pavërtetat e dukshme të pohuara gjyqësisht nga i njëjti oficer.

3.3 Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e arsytimit të vendimit gjyqësor, pasi nuk ka trajtuar çështje të rëndësishme ligjore, që kanë të bëjnë jo vetëm me realizimin e procedurave të përgjimit në përputhje me ligjin procedural penal, por dhe me një sërë standardesh të rëndësishme të procesit të rregullt ligjor. Gjykata nuk ka arsyetuar mbi domosdoshmërinë e realizimit të përgjimeve me proporcionalitet në raport me nevojat e diktuar. Gjykata në themel të arsytimit të saj ka përdorur si prova përgjime dhe informacione të grumbulluara jo sipas rregullave procedurale.

3.4 Bazuar në nenin 32/2 të Kushtetutës, askush nuk mund të deklarohet fajtor mbi bazën e të dhënave të mbledhura në mënyrë të paligjshme. Akti bazë prej të cilit burojnë dhe aktet e tjera është vendimi nr. 386, datë 4.6.2016 i Gjykatës së Krimeve të Rënda, i cili ligjëron përgjimin e autorizuar nga prokurori i çështjes. Prej këtij vendimi burojnë edhe aktet e tjera, mes të cilave vendimi nr. 468 akti, datë 9.7.2016, që lidhet me kërkuarin. Vendimi i Gjykatës për Krime të Rënda është rrjedhojë e zbatimit të gabuar të ligjit procedural.

4. **Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme**, ka paraqitur parashtrime me shkrim, duke argumentuar si vijon:

4.1 Për pretendimin e cenimit të parimit të prezumimit të pafajësisë, rezulton se të gjitha argumentet e parashtruara nga kërkuari janë të lidhura me çmuarjen dhe vlerësimin e provave, të cilat nuk vlerësohen në gjykimin kushtetues. Interpretimi i ligjit është në kompetencë të gjykatave të zakonshme dhe nuk mund të jetë objekt i gjykimit kushtetues.

4.2 Pretendimi i kërkuarit se është cenuar parimi i barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit gjatë procesit penal është haptazi i pabazuar. Argumentet mbi të cilat mbështetet kërkuari kanë të bëjnë me vlerësimin e provave nga gjykata për të krijuar bindjen e brendshme në lidhje me fajësinë apo pafajësinë e tij.

4.3 Pretendimi për cenimin e parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor është i pabazuar. Gjykata i ka arsyetuar dhe analizuar të gjitha paligjshmëritë dhe pavlefshmëritë e pretenduara nga kërkuari lidhur me përgjimet, të cilat ai i konsideron të pabazuara në Kodin e Procedurës Penale.

4.4 Pretendimi i kërkuarit se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor është haptazi i pabazuar. Pretendimet e tij për mënyrën e kryerjes së përgjimeve i ka parashtruar para Kolegjit Penal duke iu dhënë mundësia për të kundërshtuar ligjshmërinë e tyre. Kolegji Penal, në përmbushje të detyrimit ligjor, iu është përgjigjur të gjitha pretendimeve të kërkuarit lidhur me kundër-shtimin e provave si të papërdorshme apo të pavlefshme.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

5. Gjykata vëren se kërkuari legjitimohet *ratione personae* bazuar në nenet 131/1/“f” dhe 134/1/“i” të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Lidhur me legjitimitimin *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1/“b”, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4 muaj nga konstatimi i cenimit. Vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë mban datën 14.6.2017, kurse kërkesa është regjistruar në datën 13.10.2017, pra brenda afatit 4-mujor të parashikuar nga ligji.

6. Për legjitimitimin *ratione materiae* kërkuari ka pretenduar cenimin e parimit të prezumimit të

pafajësisë, të parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit, si dhe të parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor, të cilat *prima facie* janë në juridiksionin e gjyimit kushtetues.

B. Për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë, të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit

7. Sipas kërkesës, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë e ka bazuar vendimin e tij vetëm në përgjimet e bisedave ndërmjet të pandehurve të tjerë. Përgjimet janë të përdorshme dhe sipas kërkesës duhet të provohet fajësia përtej çdo dyshimi të arsyeshëm. Nga bisedat e përgjuara nuk mund të nxirret asnjë konkluzion që kërkesi është përfshirë në veprimtari kriminale.

8. Gjykata Kushtetuese e ka interpretuar parimin e prezumimit të pafajësisë në kuptimin që gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri e ka kryer krimin për të cilin akuzohet, se barra e provës i takon palës akuzuese, se çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit dhe se gjykata duhet ta mbështesë vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta që duhet të provohen nga akuza (*shih vendimin nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Parimi i prezumimit të pafajësisë kërkon që deklarimi i fajësisë të së pandehurit të bëhet nga gjykata vetëm pas një shqyrtimi të plotë të çështjes, në përputhje me parimin e kontradiktoritetit dhe të barazisë së armëve në gjykim. Ky parim buron nga parimi i shtetit të së drejtës dhe është i lidhur ngushtë me të drejtën e personit të akuzuar për t'u mbrojtur në një gjykim të drejtë. Sipas këtij parimi asnjë masë që barazohet me dënimin nuk mund të jepet ndaj një të pandehuri pa u provuar fajësia e tij përtej çdo dyshimi të arsyeshëm (*shih vendimin nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). GJEDNJ-ja ka theksuar se parimi i prezumimit të pafajësisë është një nga elementet e një gjykimi të drejtë. Ky parim ndalon shprehjen e parakohshme nga vetë gjykata të vlerësimit se personi "i akuzuar për një veprë penale" është fajtor përpara se kjo të provohet në përputhje me ligjin (*shih vendimet për çështjet Allen kundër Mbretërisë së Bashkuar, datë 12 korrik 2013; Karaman kundër Gjermanisë, datë 27 shkurt 2014 të GJEDNJ-së*).

9. Bazuar në nenin 149 të KPP-së prova janë njoftimet mbi faktet e rrethanat që lidhen me veprën penale, që merren prej burimeve të parashikuara në ligjin procedural penal, në përputhje me rregullat e caktuara prej tij dhe që shërbejnë për të vërtetuar kryerjen ose jo të veprës penale, pasojat e ardhura prej saj, fajësinë ose pafajësinë e të pandehurit dhe shkallën e përgjegjësisë së tij. Bazuar në nenin 152 të KPP-së çmuarja e provave është përcaktimi i vërtetësisë dhe fuqisë provuese të tyre. Çdo provë i nënshtrohet shqyrtimit e nuk ka vlerë të paracaktuar dhe gjykata i çmon provat sipas bindjes së formuar pas shqyrtimit të tyre në tërësi. Është detyrimi i organit të akuzës që bashkë me dërgimin e një çështjeje për gjykim të paraqesë edhe provat mbi të cilat e mbështet akuzën. Kuptimi dhe zbatimi i drejtë në praktikë i parimit të prezumimit të pafajësisë është garancia kryesore për mbrojtjen e të drejtave të të pandehurit, sepse ky parim detyron akuzën që të provojë fajësinë e të pandehurit, e çliron këtë të fundit nga barra për të provuar pafajësinë e tij, i jep të drejtë të zgjedhë mbrojtjen më të përshtatshme për të, të bëjë ose jo deklarime, të kërkojë prova dhe të marrë pjesë aktivisht në shqyrtimin e tyre, duke kërkuar që provat e dyshimta të interpretohen gjithmonë në favorin e tij (*shih vendimin nr. 50, datë 1.11.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Bazuar në standardet e mësipërme, në çështjen në shqyrtim rezulton se Gjykata e Lartë e ka bazuar vendimin e saj për deklarimin fajtor të kërkesës dhe dënimin e tij mbi një sërë provash të administruara në gjykim, të shqyrtuara dhe të vlerësuara nga gjykata në tërësi dhe harmoni me njëra-tjetrën. Nga përmbajtja e vendimit të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë nuk rezulton që procesi të jetë nisur me bindjen se kërkesi është fajtor për veprën penale për të cilën është akuzuar. Gjykata e Shkallës së Parë për Krime të Rënda, me vendimin nr. 468, datë 9.7.2016, ka vendosur pranimin e kërkesës së prokurorisë dhe vlefhtësimin si të ligjshëm të vendimit të datës 9.7.2016 të prokurorit për lejimin e përgjimit telefonik. Po ashtu, nuk rezulton se provave dhe dëshmimeve të administruara t'u jetë dhënë një vlerë e paracaktuar, por përgjimet për kërkesin janë vlerësuar në gjykim së bashku dhe në unitet me provat e tjera të administruara në proces. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkesës është i pabazuar.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit

11. Kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Penal me vendim të ndërmjetëm i ka mohuar të drejtën për të kundërshtuar. Sipas tij pyetja në cilësinë e dëshmitarit të oficerit referues të veprës penale është realizuar me kufizime ekstreme nga ana e gjykatës pa lejuar ekzaminimin kryq e duke mbrojtur të pavërtetat e dukshme të pohuara gjyqësisht nga i njëjti oficer.

12. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se parimi i kontradiktoritetit dhe i barazisë së armëve në gjykimin penal, i garantuar nga neni 31 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6 i KEDNJ-së, kërkon që argumentet e mbrojtjes të paraqiten dhe të dëgjohen njëjloj si ato të prokurorit. Ky parim prezupozon që secilës palë duhet t'i ofrohen mundësi të arsyeshme për të paraqitur pretendimet për çështjen, në kushte të tilla që të mos e vënë në dizavantazh me palën tjetër (*shih vendimin nr. 5, datë 17.2.2003 të Gjykatës Kushtetuese*). Në lidhje me paraqitjen e administrimit e provave në gjykim, Gjykata ka mbajtur qëndrim se provat paraqiten dhe marrin vlerën e tyre në debatin gjyqësor, ku secila palë ka mundësi për të paraqitur argumentet e veta në një pozitë jo më pak të favorshme se pala tjetër (*shih vendimin nr. 16, datë 27.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Gjykata vlerëson se bazuar në standardet e mësipërme, pretendimi i kërkuesit ka të bëjë me mënyrën e vlerësimit të provave nga Gjykata e Lartë. Nga përmbajtja e vendimit rezulton se palët kanë qenë të pranishme në gjykim, në rastin e kërkuesit, i përfaqësuar në gjykim nga mbrojtësi i zgjedhur, i cili është njohur me çdo provë, duke iu dhënë mundësia për t'i kundërshtuar dhe për të paraqitur çdo provë me qëllim provueshmërinë e pafajësisë së kërkuesit. Kërkuesi nëpërmjet mbrojtësit të tij i ka parashtruar pretendimet për mënyrën e marrjes së provave dhe vlefshmërinë e akteve procedurale, duke iu dhënë mundësi për të kundërshtuar ligjshmërinë e tyre. Bazuar në vendimin e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë mbrojtësi i kërkuesi ka kërkuar dhe caktimin e një eksperti të paanshëm për transkriptimin e bisedave, ka paraqitur në cilësinë e provave akte të ndryshme si dhe ka kërkuar që dëshmitari të jepte burimin e informacionit. Gjykata pasi i ka shqyrtuar kërkesat e parashtruara ka vendosur rrëzimin si të pabazuara në ligj.

14. Sa më sipër rezulton se kërkuesi nëpërmjet mbrojtësit të tij, ka paraqitur argumentet dhe kërkesa përpara Gjykatës së Lartë, të cilat janë marrë në shqyrtim dhe iu është dhënë përgjigje nga ajo Gjykatë. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit për cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit është i pabazuar.

Ç. Për cenimin e parimit të arsyetimit të vendimit gjyqësor

15. Kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, pasi nuk ka trajtuar çështje të rëndësishme ligjore, që kanë të bëjnë jo vetëm me realizimin e procedurave të përgjimit në përputhje me ligjin procedural penal, por dhe me një sërë standardesh të rëndësishme të procesit të rregullt ligjor. Gjykata nuk ka arsyetuar mbi domosdoshmërinë e realizimit të përgjimeve me proporcionalitet në raport me nevojat e diktuar.

16. Gjykata ka theksuar se e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimet nr. 2, datë 26.1.2015; nr. 3, datë 23.1.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjyimit përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim (*shih vendimet nr. 8, datë 16.3.2011; nr. 7, datë 9.3.2009 të Gjykatës Kushtetuese*). Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar domosdoshmërinë e arsyetimit të vendimeve gjyqësore si një garanci për procesin ligjor. Vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të

cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave, si dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Vendimi gjyqësor në çdo rast duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre. Ato duhet të jenë në shërbim dhe funksion të njëra-tjetrës. Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë. Ato duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërthënie, kontradiksion të hapur ose të fshehtë. Këto argumente duhet të jenë, gjithashtu, të mjaftueshme për të mbështetur dhe pranuar pjesën urdhëruese (*shih vendimet nr. 3, datë 23.1.2014; nr. 3, datë 19.2.2013; nr. 20, datë 13.4.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Zbatimi i parimit të arsyetimit të vendimit është vlerësuar nga Gjykata rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënie, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kontekst, Gjykata ka theksuar se nuk është detyrë e saj të analizojë provat dhe faktet ku është bazuar gjykata për zgjidhjen e çështjes së themelit. Kjo mbetet detyrë funksionale e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Në aspektin e kontrollit kushtetues, Gjykata verifikon nëse arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara më sipër, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Në vlerësimin e Gjykatës nuk mjafton që arsyetimi të jetë formalisht i pranishëm në kuptimin grafik dhe strukturor, pasi kjo do ta bënte atë thjesht fiktiv. Arsyetimi duhet domosdoshmërisht të plotësojë kriteret minimale ligjore të përcaktuara dhe të mos ketë të meta të tilla serioze që cenojnë standardin e vendimit gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 55, datë 18.12.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në rastin konkret vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë në pjesën e tij hyrëse përmban palët, Prokurorinë e Përgjithshme, të pandehurit, mes tyre dhe kërkuesi, argumentet e Gjykatës së Lartë mbi juridiksionin fillestar për gjykimin e çështjes penale për të gjithë të pandehurit, duke arsyetuar se çështja do të gjykohej për të gjithë të pandehurit nga Gjykata e Lartë duke pasur juridiksion fillestar. Sipas Gjykatës së Lartë, pavarësisht ndryshimeve kushtetuese, të cilat kanë hyrë në fuqi në datën 11.8.2016, bazuar në dispozitat kalimtare dhe në respektim të parimit kushtetues të vazhdimësisë së kompetencës, në rastin konkret gjen zbatim neni 75/b i KPP-së. Çështja është gjykuar në datën 14.6.2017, ndërsa ndryshimet e KPP-së kanë hyrë në fuqi në datën 1 gusht 2017.

20. Gjykata është shprehur se ndaj kërkuesit me vendimin nr. 16/2, datë 5.10.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë është deklaruar ikja e personit nën hetim dhe me vendimin e datës 5.12.2016 është vendosur gjykim i mungesë, duke caktuar një mbrojtës kryesisht. Vendimi përmban arsyetimin e detajuar dhe vlerësimin e Gjykatës së Lartë në lidhje me çështjen, si dhe argumentet që e kanë çuar atë në qëndrimin e shprehur në dispozitiv. Në vendim janë parashtruar kërkesat paraprake të mbrojtësit të kërkuesit, sipas të cilit ndaj kërkuesi nuk ka pasur asnjë provë që të justifikojë vënien në përgjim i telefonit celular dhe se organi i akuzës nuk ka bërë dallim mes përgjimit parandalues dhe provave që duhet të administrohen në kuadër të kërkesës së prokurorit për lejimin e përgjimit dhe që kanë për qëllim vërtetimin e akuzës. Kërkesa tjetër e parashtruar nga mbrojtësi i kërkuesit lidhet me zëvendësimin e masës së sigurimit pasi sipas tij ai nuk është larguar me qëllim por ndodhej në një udhëtim të planifikuar. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka shqyrtuar kërkesat e paraqitura nga mbrojtësit e të pandehurve, mes tyre dhe të kërkuesit, për pavlefshmërinë absolute të vendimeve për lejimin e përgjimeve të Gjykatës për Krimet e Rënda për të pandehurit e tjerë dhe ka vendosur rrëzimin e tyre (faqja 55 e vendimit). Gjithashtu, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka rrëzuar dhe kërkesën për zëvendësimin e masës së sigurisë. Kërkuesi në datën 9.1.2017 është paraqitur vullnetarisht në ambientet e Drejtorisë së Policisë Tiranë dhe në datën 12.1.2017 Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë

mori në shqyrtim kërkesën e tij për zëvendësimin e masës së sigurimit nga arrest në burg me arrest në shtëpi. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 16/3, datë 12.1.2017, ka vendosur zëvendësimin e masës së sigurisë nga arrest në burg me arrest në shtëpi. Gjatë gjykimit mbrojtja e kërkuar ka kërkuar caktimin e një eksperti për transkriptimin e përgjimeve. Kolegji Penal ka vendosur rrëzimin e kërkesës, por ka urdhëruar prokurorinë për të dhënë një kopje të CD-së secilit të pandehur, në mënyrë që të verifikojnë provën dhe të paraqesin parashtrimet e tyre. Nga ana e prokurorisë nuk ka pasur kundërshtime për këtë kërkesë. Për pretendimin se gjykata nuk ka arsyetuar për domosdoshmërinë e përgjimit, rezulton se në faqen 53, paragrafi 169, të vendimit, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka arsyetuar se ky pretendim nuk qëndron. Sipas Kolegjit, për shkak të natyrës së këtij vendimi, ai merret pa praninë e palëve dhe nuk i nënshtrohet parimit të kontradiktoritetit, duke mos u njoftuar palët. Vetë gjykata kryen funksionin e kontrollit dhe të sigurisë në drejtim të respektimit të ligshmërisë së përgjimit, po ashtu edhe të ruajtjes dhe mos cenimit të së drejtës së privatësisë dhe të personave që janë jashtë procedimit penal. Gjykata në këtë fazë nuk mund të dijë nëse personi do të deklarohet fajtor apo jo, si dhe veprat penale për të cilat do të përgjigjet. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka arsyetuar pretendimin e kërkuar lidhur me zbatimin e përgjimit parandalues dhe atij privat (faqet 55–56 të vendimit) duke vlerësuar pretendimin e mbrojtësit të kërkuar se nuk mund të përdoren transkriptimet e përfituara nga përgjimi, pasi janë marrë në kundërshtim me ligjin procedural si të pabazuar.

21. Për sa më sipër, vendimi i kundërshtuar i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë nuk rezulton të jetë jologjik, të ketë kundërthënie, të mos ketë referencë në ligjin e zbatueshëm dhe të mos respektojë elementet e përmendura më sipër, duke përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimit objekt shqyrtimi. Gjykata e Lartë, për shkak të pozicionit dhe rolit të saj si gjykatë ligji dhe në këtë rast duke gjykuar çështjen në themel ka shqyrtuar ligjin material e procedural, si dhe provat mbi të cilat ka bazuar vendimin e saj (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 32, datë 28.12.2009; nr. 58, datë 24.12.2012; nr. 36, datë 25.7.2013; nr. 52, datë 2.12.2013; nr. 42 datë 7.7.2014; nr. 62, datë 23.9.2015; nr. 37, datë 30.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuar për cenimin e parimit të arsyetimit të vendimit gjyqësor është i pabazuar.

D. Për pretendimin e cenimit të parimit të mosdeklarimit fajtor mbi bazën e provave të paligjshme

23. Kërkuar ka pretenduar se akti bazë prej të cilit burojnë dhe aktet e tjera është vendimi nr. 386, datë 4.6.2016, i Gjykatës së Krimeve të Rënda, i cili vlerëson të ligjshëm përgjimin e autorizuar nga prokurori i çështjes. Prej këtij vendimi burojnë edhe aktet e tjera, mes të cilave vendimi nr. 468 akti, datë 9.7.2016, që lidhet me kërkuar. Vendimi i Gjykatës për Krime të Rënda është rrjedhojë e zbatimit të gabuar të ligjit procedural.

24. Gjykata pretendimet e kërkuar i vlerëson në respektim të standardit të sanksionuar në nenin 32/2 të Kushtetutës, sipas të cilit askush nuk mund të deklarohet fajtor mbi bazën e të dhënave të mbledhura në mënyrë të paligjshme. Ky parim i rëndësishëm është trajtuar nga jurisprudenca shqiptare dhe ajo e Gjykatës për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ) si pjesë përbërëse e procesit të rregullt ligjor dhe veçanërisht në drejtim të respektimit të së drejtës për t'u mbrojtur, e cila kërkon që i akuzuari të ketë mundësitë e duhura për të njohur dhe komentuar çdo provë që i paraqitet gjykatës (*shih vendimet nr. 9, datë 26.2.2015; nr. 40, datë 22.9.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Në jurisprudencën kushtetuese është evidentuar dallimi që ekziston ndërmjet mënyrës së marrjes të provave dhe vlerësimit të tyre në një proces gjyqësor. Gjykata ka theksuar se vlerësimi, dobishmëria dhe rëndësia e tyre provuese në një çështje konkrete është, si rregull, detyrë e gjykatave të sistemit gjyqësor, ndërsa verifikimi i ligshmërisë së krijimit dhe marrjes së provave i nënshtrohet edhe kontrollit të Gjykatës, pasi ky aspekt i gjykimit ka lidhje të drejtpërdrejtë me procesin e rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 1, datë 12.1.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata mund dhe duhet të investohet kur ndaj një procesi gjyqësor ka pretendime për rrugën e mënyrën e marrjes dhe fiksimit të provave,

por jo të vlerësimit të tyre. Kontrolli kushtetues nuk mund të zëvendësojë prerogativat kushtetuese e ligjore të vetë hallkave të sistemit gjyqësor e aq më tepër të vlerësojë bindjen e brendshme të gjykatave për çështje konkrete (*shih vendimet nr. 9, datë 26.2.2015; nr. 7, datë 27.4.2005 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Gjykata ka vlerësuar, gjithashtu, se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt në aspektin kushtetues dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit (*shih vendimin nr. 9, datë 26.2.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Gjykata e Lartë gjatë ushtrimit të juridiksionit fillestar në gjykimin e çështjeve penale të disa kategorive funksionarësh të lartë nuk anashkalon kompetencën e saj kryesore që është interpretimi i ligjit. Në këtë kuptim, Gjykata e Lartë në çështjen konkrete ka shqyrtuar të gjitha pretendimet e paraqitura nga mbrojtësi i kërkuesit, duke i vlerësuar ato të pabazuara. Gjykata çmon se vlerësimi nëse ka pasur ose jo prova për të justifikuar domosdoshmërinë e përgjimit të numrave të telefonit nuk është çështje që mund të bëhet pjesë e objektit të kontrollit kushtetues.

28. Në përfundim Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesit Odhise Andrea për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor janë të pabazuara dhe, për pasojë, kërkesa duhet të rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/1/“f” dhe 134/1/“i” të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Vendosur në datën 20.3.2018.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Gani Dizdari